

אשת רבי עקיבא-ספור של אהבה ממבט....מקורות

שי פינקלשטיין

רב קהילת ניצנים

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף סב עמוד ב-סג עמ' א

ר"ע רעיא דבן כלבא שבוע הוה, חזיתיה ברתייה דהוה צניע ומעלי, אמרה ליה: אי מקדשנא לך אזלת לבי רב? אמר לה: אין. איקדשא ליה בצניעה ושדרתיה. שמע אבוה אפקה מביתיה, אדרה הנאה מנכסיה. אזיל יתיב תרי סרי שנין בבי רב. כי אתא, אייתי בהדיה תרי סרי אלפי תלמידי. שמעיה להווא סבא דקאמר לה: עד כמה

קא מדברת אלמנות חיים? אמרה ליה: אי לדידי ציית, יתיב תרי סרי שני אחריני. אמר: ברשות קא עבידנא, הדר אזיל ויתיב תרי סרי שני אחריני בבי רב. כי אתא, אייתי בהדיה עשרין וארבעה אלפי תלמידי. שמעה דביתהו הות קא נפקא לאפיה, אמרו לה שיבבתא: שאילי מאני לבוש ואיכסאי, אמרה להו: יודע צדיק נפש בהמתו. כי מטיא לגביה, נפלה על אפה קא מנשקא ליה לכרעיה, הו קא מדחפי לה שמעיה, אמר להו: שבקוה, שלי ושלכם שלה הוא. שמע אבוה דאתא גברא רבה למתא, אמר: איזיל לגביה, אפשר דמפר נדראי. אתא לגביה, א"ל: אדעתא דגברא רבה מי נדרת? א"ל: אפילו פרק אחד ואפיל הלכה אחת. אמר ליה: אנא הוא, נפל על אפיה ונשקיה על כרעיה, ויהיב ליה פלגא ממוניה. ברתייה דר"ע עבדא ליה לבן עזאי הכי. והיינו דאמרי אינשי: רחילא בתר רחילא אזלא, כעובדי אמה כך עובדי ברתייה

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף סא עמוד ב

מתני'. המדיר את אשתו מתשמיש המטה, ב"ש אומרים: שתי שבתות, בית הלל אומרים: שבת אחת. התלמידים יוצאין לתלמוד תורה שלא ברשות שלשים יום, הפועלים - שבת אחת. העונה האמורה בתורה, הטיילין - בכל יום, הפועלים - שתיים בשבת, החמרים - אחת בשבת, הגמלים - אחת לשלשים יום, הספנים - אחת לשה חדשים, דברי רבי אליעזר.

פירקוביץ 187

שמעה לההיא סבתא דהות קאמ' לה לדביתהו כמה מסבלת אלמנות חיות אמ' לה אי לדידי ציית הוה יתיב תריסר שנין אחרנייתא בבי רב כי אתא אייתי בהדיה עשרן וארבע אלפי תלמידי

תוספות כתובות סב:

דהוה צניע ומעלי - והא דאמר באלו עוברין (פסחים מט): אמר ר"ע כשהייתי עם הארץ הייתי אומר מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור משמע דלא הוה מעלי איכא למימר

דהתם לאו משום שהיה שונא תלמידי חכמים אלא משום שהי' סבור שמתגאין על עמי הארץ מפני תורתן והיו תלמידי חכמים שונאים אותם וגם משום שלא היו מניחין אותם ליגע בהם כדאמרין (חגיגה דף יח:) בגדי עם הארץ מדרס לפרושים אבל מכל מקום שומר מצות היה. רבינו תם

פרשת ניצבים

אַתֶּם נִצְבִים הַיּוֹם כְּלַכֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם רְאִשֵׁיכֶם שְׁבֻטֵיכֶם זְקֻנֵיכֶם וְשִׁטְרֵיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׁרָאֵל:

י טַפְּכֶם נְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ מִחֻטָּב עֲצִיךָ עַד שֹׁאֵב מִיַּמֶּיךָ:

תלמוד בבלי מסכת נדרים דף נ עמוד א

ר' עקיבא איתקדשת ליה ברתיה (דבר) דכלבא שבוע, שמע (בר) כלבא שבוע אדרה הנאה מכל נכסיה, אזלא ואיתנסיבה ליה. בסיתוא הוה גנו בי תיבנא, הוה קא מנקיט ליה תיבנא מן מזייה, אמר לה: אי הואי לי, רמינא ליך ירושלים דדהבא. אתא אליהו אידמי להון כאנשא וקא קרי אבבא, אמר להו: הבו לי פורתא דתיבנא, דילדת אתתי ולית לי מידעם לאגונה. אמר לה ר' עקיבא לאנתתיה: חזי גברא דאפילו תיבנא לא אית ליה. אמרה ליה: זיל הוי בי רב, אזל תרתי סרי שנין קמי דר' אליעזר ור' יהושע. למישלם תרתי סרי שנין קא אתא לביתיה, שמע מן אחורי ביתיה דקאמר לה חד רשע לדביתהו: שפיר עביד ליך אבוך, חדא, דלא דמי ליך! ועוד, [שבקך] ארמלות חיות כולהון שנין! אמרה ליה: אי צאית לדילי, ליהוי תרתי סרי שנין אחרנייתא. אמר: הואיל ויהבת לי רשותא איהדר לאחורי. הדר אזל הוה תרתי סרי שנין אחרנייתא. אתא בעשרין וארבעה אלפין זוגי תלמידי, נפיק כולי עלמא לאפיה. ואף היא קמת למיפק לאפיה, אמר לה ההוא רשיעא: ואת להיכא? אמרה ליה: יודע צדיק נפש בהמתו. אתת לאיתחזויי ליה, קא מדחן לה רבנן, אמר להון: הניחו לה, שלי ושלכם שלה הוא. שמע (בר) כלבא שבוע, אתא ואיתשיל על נידריה ואשתריי ואשתרי

מינכן 95

ר' עקי' איקדש' ליה בת כלב' שבוע שמע בן כלב' שבוע אדר' הנא' מכל נכסיה אזל' ואתנסיב' ליה בסיתו' הוונן בי תיבנ' הוה קמנקיט לה תיבנ' מן מזייה א' לה אי הואי לי עבידנ' ליך ירושלם דדהב' אתא אליהו אידמי ליה כאינש' וקקרי אבב' א' להו הבו לי פורת' דתיבנ' דיליד' איתתי ולית לי מידע' לאגנויי לה א' לה ר' עקי' לאנתתיה חזי קאי גבר' דאפי' תיבנ' לית ליה

אמר' ליה זיל הוי בבי רב אזל הוה תרתין שנין קמי ר' אליע' ור' יהוש' למישלם תרתי סרי שנין קם ואת' לבית' שמע מן אחורי בית' דקא' לה חד רשע לדביתהו שפיר קא עבד ליך אבוך חד' דלא דמי ליך ועוד אלמנו' חיו' כל יומי שניך אמר' ליה אי מיני דידי ציית ליהוי תרתי סרי שנין אחרניית' א' הואיל ויהב' לי רשות' איהדר לאחורי

הדר אזל הוה תרתי סרי שנין אחרניית' את' בעשרין וארב' אלפין זוגי תלמידי נפוק כ"ע לאפי' ואף הי' קמת למיפק לאפיה א' לה ההו' רשיע' ואת להיכ' אזלת אמר' לי יודע צדי' נפ' בהמתו ורחמי רשעי' אכזרי

בבלי, נדרים דף מט עמ' ב-נ עמ' א

יג זימנא חדא גזר רבן שמעון בן גמליאל תעניתא רבי יהודה לא אתא לבי תעניתא אמרין
ליה לא אית ליה כסויא שדר ליה גלימא ולא קביל. דלי ציפתא ואמר ליה לשלוחא חזי מאי
איכא מיהו לא ניחא לי דאיתגני בהדין עלמא

מקורות ארץ ישראלים

מסכתות קטנות מסכת אבות דרבי נתן נוסחא א פרק ו

דבר אחר הוי מתאבק בעפר רגליהם זה ר' אליעזר ושותין בצמא את דבריהם זה ר' עקיבא.
מה היה תחלתו של ר' עקיבא. אמרו בן ארבעים שנה היה ולא שנה כלום. פעם אחת היה
עומד על פי הבאר אמר מי חקק אבן זו אמרו לו המים שתדיר נופלים עליה בכל יום אמרו
לו עקיבא אי אתה קורא אבנים שחקו מים (איוב י"ד י"ט). מיד היה רבי עקיבא דן ק"ו
בעצמו מה רך פסל את הקשה דברי תורה שקשין כברזל על אחת כמה וכמה שיחקקו את
לבי שהוא בשר ודם מיד חזר ללמוד תורה. הלך הוא ובנו וישבו אצל מלמדי תינוקות. א"ל
רבי למדני תורה אחז רבי עקיבא בראש הלוח ובנו בראש הלוח. כתב לו אלף בית ולמדה.
אלף תיו ולמדה. תורת כהנים ולמדה. היה לומד והולך עד שלמד כל התורה כולה. הלך
וישב [לן] לפני רבי אליעזר ולפני רבי יהושע אמר להם רבותי פתחו לי טעם משנה. כיון
שאמרו לו הלכה אחת הלך וישב לו בינו לבין עצמו אמר אלף זו למה נכתבה. בית זו למה
נכתבה. דבר זה למה נאמר. חזר ושאלן והעמידן בדברים: רבי שמעון בן אלעזר אומר
אמשול לך משל. למה הדבר דומה לסתת שהיה מסתת בהרים פעם אחת נטל קרדומו בידו
והלך וישב על ההר והיה מכה ממנו צרורות דקות ובאו בני אדם ואמרו לו מה אתה עושה.
אמר להם הרי אני עוקרו ומטילו בתוך הירדן. אמרו לו אי אתה יכול לעקור את כל ההר.
היה מסתת והולך עד שהגיע אצל סלע גדול נכנס תחתיו סתרו ועקרו והטילו אל הירדן
וא"ל אין זה מקומך אלא מקום זה. כך עשה להם ר' עקיבא לר' אליעזר ולר' יהושע. אמר לו
ר' טרפון עקיבא עליך הכתוב אומר מבכי נהרות חבש ותעלומה יוציא אור (איוב כ"ח י"א)
דברים המסותרים מבני אדם הוציאם ר' עקיבא לאורה: בכל יום ויום היה מביא חבילה של
עצים חציה מוכר ומתפרנס וחציה מתקשט בה. עמדו עליו שכניו ואמרו לו עקיבא אבדתנו
בעשן מכור אותן לנו וטול שמן בדמיהן ושנה לאור הנר. אמר להם הרבה ספוקים אני
מסתפק בהן אחד שאני שונה בהן ואחד שאני מתחמם כנגדן ואחד שאני ישן בהם: עתיד
רבי עקיבא לחייב את כל העניים בדין שאם אומרים להם מפני מה לא למדתם [תורה] והם
אומרים מפני שעניים היינו. אומרים להם והלא רבי עקיבא עני ביותר ומדולדל היה. ואם
אומרים מפני טפינו אומרים להם והלא רבי עקיבא היו לו בנים ובנות אלא אומרים להם
מפני שזכתה רחל אשתו: בן ארבעים שנה הלך ללמוד תורה סוף שלש עשרה שנה לימד
תורה ברבים. אמרו לא נפטר מן העולם עד שהיו לו שולחנות של כסף ושל זהב ועד שעלה
למטתו בסולמות של זהב. היתה אשתו יוצאה בקרדוטין ובעיר של זהב. אמרו לו תלמידיו
רבי ביישתנו ממה שעשית לה. אמר להם הרבה צער נצטערה עמי בתורה

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת שבת פרק ו הלכה א

מעשה בר' עקיבה שעשה לאשתו עיר של זהב. חמתיה איתתיה דרבן גמליאל וקניית בה. אתת ואמרת קומוי בעלה. אמר לה הכין הווית עבדת לי כמה דהוית עבדה ליה דהוות מזבנה מקליעתא דרישא ויהבה ליה והוא לעי באוריתא